

Motion till riksdagen 2023/24:1735

av **Robert Hannah m.fl. (L)**

Ekonomiskt våld

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att tillsätta en utredning som ska se över bredden av ekonomiskt våld mot kvinnor och ge förslag på hur samhället kan bekämpa ekonomiskt våld och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att införa ett nationellt skuldregister och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att se över utmättningsreglerna för att skydda personer som utsatts för mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att se över skuldsaneringslagen för att göra det lättare att bifalla skuldsanering vid mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ställa krav på fysiska möten för kreditgivning vid misstanke om ekonomiskt våld och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att det vid bodelning ska bli lättare att föra över skulder och kostnader som kan härledas till mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck till den våldsamma partnern och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om statens ansvar vid utdragen bodelning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Många kvinnor utsätts för fysiskt, psykiskt, sexuellt och ekonomiskt våld av en man som hon har, eller har haft, en relation med. Det ekonomiska våldet är ofta osynliggjort och ignorerat i den politiska debatten. Lars Evertsson, professor på Mittuniversitetet,

forskar om våldsutsatta kvinnor och intervjuades av SVT den 9 maj 2022 utifrån den nya forskningsstudie han leder åt Brottsoffermyndigheten. De kvinnor som intervjuats i studien har haft partner som genom manipulation eller hot fått tillgång till kvinnornas bankuppgifter. Med uppgifterna har de sedan totalt havererat kvinnornas ekonomi genom att ta deras pengar och lån i deras namn, ofta genom att använda kvinnornas bank-id. Männerna i fråga kan ta kontrollen över kvinnornas besparingar och överföra dem till sig själva, för att sedan ta lån och sms-lån i kvinnornas namn. De öppnar kreditkort i kvinnornas namn och skriver över tillgångar som bilar och hus.

Dessa brottsoffer blir på så sätt ekonomiskt låsta och kontrollerade av sina partner. När kvinnorna tar sig ur relationerna är det med skulder upp över öronen, tömda besparingar samt betalningsanmärkningar och skulder hos kronofogden. De möter ointresse från polis och åklagare, vilka heller inte har något tydligt att sätta emot. Det behövs en nationell utredning för att kartlägga bredden av ekonomiskt våld mot kvinnor och som även föreslår reformer för att hjälpa våldsutsatta personer.

I Norge har man sedan 2019 Gjeldsregisteret, ett nationellt skuldregister, som infördes för att bromsa den kraftigt ökande överskuldssättningen. I Finland planerar man att införa ”ett positivt kreditupplysningsregister” som liknar det norska. Ett sådant register skulle även kunna användas för att hjälpa våldsutsatta kvinnor att få information om de skulder som tagits i deras namn.

Det behövs en bättre kännedom hos de aktörer som kommer i kontakt med kvinnor som utsatts för ekonomiskt våld. Vid misstanke om ekonomiskt våld ska samhällsaktörer i större utsträckning begära fysiska möten innan man ger ut nya krediter.

De ekonomiska bojar männen sätter sina offer i borde självklart i stället kedja förövarna själva. Såväl utmätningsreglerna som skuldsaneringslagen behöver ses över för att gynna våldsutsatta personer och för att föra över skulder till den våldsamma partnern.

Även bodelningslagarna behöver ses över för att bättre skydda partner som blivit utsatta för våld i nära relation. Skuldrådgivningen i Sveriges kommuner träffar många kvinnor som är utsatta för ekonomiskt våld i nära relation. Många beskriver hur bodelning förhalas under många år, hur våldsutövaren vägrar betala gemensamma lån eller tar nya lån i kvinnans namn. Det ekonomiska våldet får betydande konsekvenser för de kvinnor och barn som utsätts. För att stötta utsatta kvinnor och barn bör staten ta ansvar om en bodelning inte genomförts inom ett år efter en skilsmässa.

Robert Hannah (L)

Juno Blom (L)

Lina Nordquist (L)